

IZHAJA VSAK DAN

Če ob nedeljah in praznikih ob 5., ob ponedeljkih ob 9. zjutraj. Pismenitne štev. se prodajajo po 3 nvl. (6 stat.) v mnogih tobakarnah v Trstu in okolici, Gorici, Kranju, Št. Petru, Postojni, Sežani, Nabrežini, Sv. Luciji, Tolmini, Ajdovščini, Dornbergu itd. Zastarele štev. po 5 nvl. (10 stat.).

GLASI SE RAČUNAJO NA MILIMETRE v širokosti 1 kolona. OENE: Trgovinski in obrtni oglasi po 3 st. mm, smernice, zahvale, poslanice, oglasi denarnih zavodov po 20 st. mm. Za oglase v tekstu lista do 5 vrst 20 K, vsaka naslednja vrsta K 2. Mali oglasi po 4 stot. beseda, najmanj pa 40 stot. Oglase sprejema Inzeratni oddelček uprave „Edinosti“. — Plačuje se izključno le upravi „Edinosti“. Plačljivo in utočljivo v Trstu.

EDINOST

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

NAROČNINA ZNAŠA

za celo leto 24 K, pol leta 12 K, 3 mesece 6 K; na naročbe brez dopolnjenih naročnin, se uprava ne ozira. Naročnina na nedeljske izdaje „EDINOSTI“ stane: za celo leto Kren 2-20, za pol leta Kren 2-10.

Vsi depini naj se pošiljajo na uredništvo lista. Nefrankovana pisma se ne sprejemajo in rečeplji se ne vračajo. Naročnino, oglašje in reklamacije pošiljati na upravo lista.

UREDNIŠTVO: ulica Giorgio Galatti 18 (Naradni dom)

Izdajatelj in odgovorni urednik: **STEFAN GODINA**. Lastnik konsorcijski lista „Edinost“. — Natisnila Tiskarna „Edinost“ vpisana zadruga z omejenim poročstvom v Trstu, ulica Giorgio Galatti št. 18.

Polno-hranilnični račun št. 841-652, TELEFON št. 11-57.

BRZOJAVNE VESTI.

Sokolska slavnost v Ilirski Bistrici. Nečuvno nasilje na Reki.

IL. BISTRICA 18. Današnja sokolska slavnost tu je vspela najsijajnejše, nad vse pričakovanje. Predpoludne in popoldne do 2 je bilo vsprejemanje odposlancev raznih slovenskih sokolskih društev. Od 3. je bil skupen odhod Sokolov in ogromnega drugega občinstva iz Bistrice na kolodvor k vsprejemu reškega posebnega vlaka, ki je dovel tudi volosko-opatijske Sokole in druge izletnike, skupno okoli 900. Ko se je ob 3.20 prikazal vlak, ves oplet s slovenskimi in hrvatskimi trobojnicami, je sokolska godba iz Hrpelj-Kozina intonirala „Naprej“; zbrani Sokoli in drugo občinstvo je viharno pozdravljalo došlece, a istotako pristrčno je odmeval pozdrav izletnikov s prihajajočega vlaka.

Reške goste je pozdravil načelnik notranjske sokolske župe, brat Novak, a v imenu občine ilirsko-bistriški podžupan. Na prisrčnem vsprejemu se je v navdušenih besedah zahvalil starosta sokolske župe Vitežič, dr. Poščič iz Voloskega. Na to se je razvrstil spreved z godbo in Sokoli z Reke in Volosko-Opatije na čelu. V sredi je svirala volosko-opatijska godba. Za Sokoli so korakali reški Slovenci in Hrvatje in druga društvena odposlanstva z Reke, Susaka in Opatije. Spreved se je pomikal skozi zastavami bogato odličeno Trnovo in potem skozi Il. Bistrico, ki je bila istotako edino le v narodnih trobojnicah, na širni telovadni prostor. Na telovadnem prostoru je ogromno množico pozdravil v imenu slovenske sokolske zveze posl. dr. Rybář, ki je se svojim divnim govorom elektriziral navzoče občinstvo.

Na to se je vršila javna telovadba, ki je v vsakem obziru izborna vspela. Sledila je svobodna zabava.

Grozovito ogorčenje pa je izzvala že na kolodvoru po izletnikih sporočena vest, da se je proti Sokolom in drugim izletnikom s Sušaka dogodilo na Reki nečuvno nasilstvo. Reška policija, naščuvana od reške italijanske druhali, je namreč na mostu, ki ločuje Reko od Sušaka, z orožjem v roki zaprla pot Sokolom, namenjenim k posebnemu vlaku v Il. Bistrico. S tem je bilo več nego 60 Sokolom in mnogim drugim nesokolom onemogočen odhod na il. bistriško sokolsko slavnost. Mej reškimi izletniki vlada vsled tega nasilstva grozovita razburjenost in bati se je, da je prišlo ob povrnitvi vlaka na Reko do spopadov.

Aeronavtsko letanje. — Napad na namestnika.

DUNAJSKO NOVO MESTO 18. Cesar je prišel danes sem k prvi letalni tekmi. Prišla sta tudi dva nadvojvoda z ženami in otroci dalje vojni minister, zapovednik mornarice, šef generalnega štaba, več ministrov in namestnik Kielmannsegg. Cesar si je ogledal z velikim zanimanjem letanje raznih avijatikov ter bil predmet viharnih ovacij.

PODLISTEK.

IVO SAMBOM:

Povest o križu....

Reminiscenta.

Šel sem po poti... Od gozda sem je pihljal hladni vetriček in je liste dreves, ki so rastle ob poti, spravljal v lahno, ritmično gibanje... Vesela je bila narava in mlado, čisto je bilo to veselje; tako čisto, kakoršno je pri otrocih, ki ne znajo družega, nego se smejejo in se veselijo svojega brezskrbnega življenja... In narava je bila res še otrok, mlada, komaj je vzcvela in se ogrnila s plaščem, s pestro obleko pomladnega dne... Vstala je in se veselila svojega vstajenja... Po polju so skakali mladi ptički, veseleči se gorkoga, zlatega solnca in so prepevali svoje melodiozne pesmi s srebrnim, čistim glasom... Kaj si neki pravijo? Morda bajko o krasni vili, zgodbo o lepem kraljeviču, kaj? Ne, vsega tega, ne! Veselje se svojega življenja in to veselje jih je tako navdahnilo, da si dajajo odduška z veselo, poskočno pesemco, z jasnim zvrženjem...

Ko se je ob sedmih zvečer vračal zasebni avtomobil namestnika Kielmannsegga iz letalnega polja, je nekdo streljal v avtomobil. Pri tem je bilo razbito eno steklo. V avtomobilu je bil namestnik Kielmannsegg s soprogo in njenim unukom. Ranjen ni bil nihče. Uvedena je preiskava.

Kolera v Italiji.

RIM 18. V zadnjih 24 urah je v Apuliji na novo obolelo za kolero šest in umrlo pet oseb.

Proti draginji.

GRADEC 18. Tu se je vršil od socialne demokracije sklican, 10.000 vdeležencev broječ shod, na katerem se je sklenilo zahtevati od vlade, da dovoli neomejeno uvažanje mesa iz Argentine in Srbije.

Nelidov umri.

PARIZ 18. Ruski poslanik Nelidov je danes tu umrl.

Pasivna rezistenca na južni železnici.

Z Dunaja smo prejeli sledečo zasebno brzojavko:

Odbor koalicije železniških organizacij je v permanenti. Navzoča sta predsednika obeh jugoslovanskih železniških organizacij. Situacija je za železničarje ugodna. Pričakovati je skorajšnje odločitve. Socialni demokratje igrajo štrajkolosko ulogo.

Uradno pa se poroča sledeče: **Dunaj** 18. Na podlagi komunikacije, ki ga je izdalo ravnateljstvo južne železnice, se je položaj v vsem obsežu južne železnice znatno izboljšal. Tudi promet s tovrstnimi vlaki se razvija skoro normalno. Poročila, da je gibanje zaselo tudi že na ogrske črte južne železnice, so neresnična.

Umeje se, da treba gornje poročilo smatrati za to, kar je, namreč za uradno poročilo ravnateljstva južne železnice. Zato opozarjamo mi jugoslovanske narodne železničarje, naj se ne dajo zavesti in naj čakajo na direktive, ki jo dobe od svojih organizacij. Posebno pa opozarjamo še na shod, ki se vrši drevi v gostilni NDO.

Zveza jugoslovanskih železničarjev vabi na javni shod, ki se bo vršil dne 19. septembra v gostilni „Narodne delav. organizacije“ ob 8. uri zvečer. Dnevni red: Pasivna rezistenca na južni železnici. Odbor.

Ljudsko štetje.

Shod političnega društva „Edinost“ pri sv. Jakobu, dne 17. septembra 1910.

Kakor smo na kratko omenili že v včerajšnji številki, je bil shod, ki ga je sklicalo politično društvo „Edinost“ minule sobote k Sv. Jakobu jako dobro obiskan. Prostorni vrh konsumnega društva je bil do zadnjega kotička napolnjen in številno zbrani zborovalci so sledili z ve-

likim zanimanjem in razumevanjem izvajanjem obeh govornikov.

Shodu je predsedoval predsednik političnega društva „Edinost“ dr. Wilfan, ki je v svojem nagovoru povdarjal, da se je ravno pri Sv. Jakobu sprožil predlog, naj bi se politično društvo „Edinost“ začelo pečati z vprašanjem ljudskega štetja in zato je le pravično, da je začelo pri Sv. Jakobu s tozadevnim delom.

Ljudsko štetje je zelo važno, zadeva važne narodne interese in zato se mora tudi politično društvo „Edinost“ pečati s tem vprašanjem. Nato je podal besedo dr. Rybářu.

Dr. Rybář (viharno pozdravljen) je pred vsem povdarjal, da je ljudsko štetje v drugih državah vprašanje, ki zanimala le upravne uradnike in učenjake, dočim je ljudsko štetje pri nas politično vprašanje. To pa radi rubrike o občevalnem jeziku. Govorili smo o tem že na drugih shodih. Mejem ko se dele v drugih državah stranke po političnem prepričanju, se dele pri nas po narodnosti. Edina stranka, ki je združila v sebi vse narodnosti, je bila socialnodemokratska stranka. Socialni demokratje so trdili, da ne poznajo nikake narodnosti, ampak da se hočejo boriti le za trehuh in kruh. Ko je prišla splošna in enaka volilna pravica, so se socialni demokratje hvalili na vse pretege, da že napravijo oni mir med narodi. Obljubovali so takorekoč že na tem svetu nebesa, obljubovali lep mir in raj, katerega bi se imeli veseliti sami angeljci v nebesih.

Danes pa se mora ista socialna demokracija, ki je nam toliko očitala, da se bavimo z narodnim vprašanjem, sama baviti s tem vprašanjem. Med češkimi in nemškimi socialnimi demokrati divja že dolgo časa ljut boj, s katerim se je moral pečati celo velik socialnodemokratski mednarodni strankarski shod v Kodanju. Češki in nemški socialni demokratje se kregajo in napadajo med seboj, kakor se niti mi ne z Italijani. A zakaj? Mi vsaj znamo zakaj se pripravamo, a oni niti tega ne vedo. Kregajo se za svoja društva. Nemci bi hoteli v njih strokovnih organizacijah, kakor posledaj komandirati, a Čehi hočejo svoje lastne strokovne organizacije. In zato je prišla do prepira. Omenil sem to, da se razvidi iz tega, da je narodno vprašanje tako važno, da se istemu ni mogla stalno odtegniti niti socialna demokracija.

Temu primerno bi človek mislil, da se bo tudi ljudsko štetje vršilo na podlagi narodnosti, ali vsaj po maternem jeziku. To pa bi bilo preveč priprosto in pametno. Zato tega niso storili, ker se bojijo nas Slovanov, ki smo v večini. Drugje se vrši ljudsko štetje zato, da se dozna resnico, pri nas se hoče pa celo pri ljudskem štetju prikriti resnico. Zato so zbrali mesto narodnosti ali maternega jezika „občevalni jezik“.

Poglejmo kaj je to občevalni jezik? Pride tak štetveni komisar h kakemu poštenu ali finančnemu uslužbencu in ga vpraša po občevalnem jeziku. Kaj bo odgovoril? S predstojniki v uradu govorim nemški, ko grem v kako italijansko botego italijanski, a doma s svojo ženo in

otroci slovenski. Govornik je potem omenil, da je bil o priliki predzadnjega ljudskega štetja v Pazinu. Tam je govoril na sodnji hrvatski ali italijanski, z uradniki so govorili večinoma nemški, dočim ni slovenski skoro nikdar govoril. Katerega teh jezikov naj bi bil naznanil kakor svoj občevalni jezik? Seveda jaz nisem dosti pomišljal — je nadaljeval govornik — in zapisal sem slovensko kakor takega. Sličnih slučajev je pa na tisoče.

Poglejmo n. pr. naše služkinje, ki služijo v italijanskih družinah. Koliko je takih, ki ne znajo italijanski drugo ko „bon gjorno šjor“, „bon gjorno šjora“. Na podlagi občevalnega jezika bodo vse te zapisane med čistokrvne Italijanke. Tako pa ni le v Trstu, ampak tudi drugje, na Dunaju, na Moravskem, Koroškem, Stajerskem in v Istri. Nu, to, da zgrabimo pri ljudskem štetju toliko duš bi se ne bila taka nesreča, ako bi dotični le drugače ostali zvesti svoji narodnosti. Ali ko ljudsko štetje konča, se stvar hitro obrne. Ko namreč prihajamo mi s kakimi zahtevami, se privleče takoj na dan pole o ljudskem štetju, češ, saj vas je le toliko Slovencev! Kar je bil preje občevalni jezik, postane potem narodnost. Potem se šteje med Italijane vse tiste kuharice, dekle itd., sploh vse tiste nezavedne Slovence, ki so pustili zapisati italijanščino kakor svoj občevalni jezik, četudi ne znajo italijanski. In v tem je vsa ta lumparija „občevalnega jezika“.

Govornik je povedal slučaj pri razdeljevanju okrajav za državnozbornske volitve, ko so Italijani sami priznali, da so podatki ljudskega štetja glede rubrike „občevalni jezik“ — sleparski!

Tudi sedaj je naš prijatelj „Piccolo“ že dal jasen migljaj komisarjem. Ne pomaga kričati „Živio slovenski Trst“ ako bomo pustili, da se nas bo pri ljudskem štetju vpisalo za Italijane. Dne 31. decembra naj gleda vsakdo, da pokaže, da je Slovenec. S tem bo koristil več, kakor da bi klical na Velikem trgu: „Živio slovenski Trst“. (Viharno odobravanje.) Fakt je, da nas je kljub našemu napredovanju, na podlagi ljudskega štetja vedno manje. Dočim nas se je našelo preje preko 30 odstotkov, se nas je našelo o priliki zadnjega ljudskega štetja le 16 odstotkov. Zato treba gledati, da štetveni komisari letos ne bodo delali nasilja. Dolžnost mož je, ki ne morejo biti vedno doma, da poduče svoje žene, kako imajo postopati, ko pride tak komisar v hišo. Izrazilo se je željo, da bi se sklicalo en shod za ženske. To se bo tudi zgodilo. Priporočam možem, naj poskrbe oni dan, da pridejo njih žene na shod.

Tržaški Slovenci in posebno St. Jakobčani so storili vedno svojo dolžnost, tako glejmo, da jo storimo tudi dne 31. decembra t. l. Pokažimo, da smo tu in bodimo ponosni na svoje slovensko ime. (Živahno odobravanje in ploskanje).

Oglasili so se razni zborovalci, ki so zahtevali razna pojasnila, katera je dajal predsednik dr. Wilfan.

Potem ko je predsednik dr. Wilfan na priporočilo nekega zborovalca ponovno obljubil, da se skliče tudi shod za ženske,

jamstva sem delil na levo in na desno: srečo, darove pravice in dolžnosti... Pri tem pa nisem nikoli pozabil svoje stare mamice, ki sem jo osuval z bogatimi darovi in je vzel k sebi v kraljevsko palačo... A ko sem se zjutraj zbudil in se našel v postelji, čisto priprosti postelji ki jo vidite v vsaki hiši, tedaj je bila moja žalost velika. Želel sem si spanja, sladkih sanj, da bi me zopet zazibala tja daleč na oni svet, svet veselja, bogatstva... Da, vsega tega se danes prav dobro spominjam in žal mi je, da nisem ostal otrok; žal, da sem izpoznal to življenje v taki luči kakršno je v resnici...

Kje si zlata, stara mamica, da bi me še enkrat zazibala v sladko spanje, da bi mi še enkrat povedala pravljico o zlatem gradu, o njegovem neizmernem bogatstvu, kje si? Ni te več... Ne bom te slišal več v kotu pri peči, kako z rokami v naročju pripoveduješ nam pazljivim poslušalcem! Ni te več... Vse je šlo in šla si tudi ti svojo pot, pot vseh stvari na zemlji, pot v večnost... Šla si, da se odpočije od življenja; šla, da morda tam praviš svoje mične pravljice... A na-me je prišlo živ-

ljenje in me oropalo še za tisto malo sreče ki sem jo imel pri tebi, draga, mila babica... Prišlo je in me vzel v svoje razburkane valove, ki mi pretijo s poginom vsak trenutek... Branim se in pogumno veslam v svojem življenjskem čolnicku, a brez krmila... Nič ne vem, kam me vodi življenja tok in nič ne znam, da-li srečno prispem v varno zavetišče, ki me zakrije pred smrtonosnimi valovi, kjer se lahko malo, samo malo odpočijem... In vse to bi rad povedal tebi, draga, ljuba mamica, a tebe ni!... Ni, ni!

Ptičje petje je vtihnulo in ko sem se zopet otresel teh tožnih misli, sem se napolil po poti in zavil na prvem križišču na levo. Šel sem nekoliko časa vtopljen v svoje misli in se slednjič vstavil ob robu majhnega gozdiča, ki se je raztegal pred menoj. Mlado drevje je stalo tu drugo ob drugem in tupatam ni bilo videti izpod njegovih veji nego drobne liste, ki so nežno migljali... Lepo je bilo v gozdiču, mirno kakor v cerkvi je bilo v njem življenje in če si stopil nanj, te je nehote prešinila naenkrat neka slovesna tajnost, mehak čut, resnoba...

(Pride še).

je zaključil ta shod, ki ga je smatrali kakor lepo ouverturo k začetni kampanji o ljudskem štetju.

Vsled priporočila, oziroma prošnje rojanskih prvakov, je v Rojan sklicani shod z ozirom na vršče se priprave za trgatve odložen za kratek čas.

Kongres slovanskih železničarjev v Pragi.

O starostnem zavarovanju železniških uslužbencev je poročal adj. Havelka, dokazujoč da je sedanje starostno zavarovanje popolnoma nezadostno in da se mora predvsem zahtevati, da bi zamogli uradniki po 30-letnem službovanju izstopiti iz službe, ker železničarska služba mnogo bolj izčrpa sile, nego katerikoli si bodi druga funkcija. O zavarovanju proti nezgodam je podal obširno poročilo tajnik „Zemske jednote“ Nikl, predvsem osvetljuječ nedostatkost, pomanjkljivost in netočnost sedanje zakonodaje glede nezgod na železnicih in glede nizkosti rent.

O gmočnih razmerah železniških uslužbencev je referiral predsednik „Zemske jednote“ Vojna, zagotavljajoč zborovateljem pred vsem, da je ves kompleks njihovih zahtev glede zboljšanja gmočnih odnosov popolnoma natanko preciziran v posebnem memorandumu, ki se predloži merodajnim faktorjem. V svojem referatu je navajal resnične, a modernemu, socialno mislečemu in čutečemu človeku povsem neverjetne razmere gmočnega položaja uslužbencev, ki dobivajo na dan častno mezdo 1 K 70 stot. Ravno radi tega zahteva sedaj železniško uslužbenstvo ureditev mezd v smislu, kakor je sedaj mezda urejena pri privatnih delodajalcih podmanjšim rizikom življenja pri delu. Nujno se mora zahtevati večjo stabilizacijo delavcev železnice; sedaj je skoro polovica delavcev pri državnih železnicah od danes na jutri. Go vorknik je z resničnimi podatki osvetil ne- nezgodno stališče pridnega in zmogljivega uslužbenca glede avanzma odnosno povišanja iz edne v drugo kategorijo.

„Liga“ slovanskih železničarskih organizacij bo javno zahtevala ureditev razmerja med delavci in poduradniki med poduradniki in uradniki in se sklicuje v tem oziru na organizacijski elaborat, ki se v prihodnjih mesecih priobči javnosti v informacijo, ker služba železničarja je za našo javnost važnejša, nego katerikoli drugi resort državnih, odnosno javnih funkcionarjev. Naša nezadovoljnost nima samo lokalnega pomena, ampak je pomembna za vso državo, ker naša nezadovoljnost lahko našemu obrtu in trgovstvu napravi neprecenljive neugodnosti.

K temu referatu so govorili v enakem smislu slovanski delegati in sicer za odbor ljubljanskih železniških uradnikov g. Planinšek in gosp. Hochmüller iz Trsta, predsednik „Zveze jugoslovanskih železničarjev“ ter g. Ivan Zorec za „Društvo jugoslovanskih žel. uradnikov“, g. Planinšek je prosil zastopstvo „Lige“ za moralno podporo železničarjem južne železnice ter je podal kratke informacije glede gmočnih odnosov delavcev juž. železnice sklicujoč se pri tem na referate obeh predgovornikov. Predsednik „Zveze“ g. Hochmüller je obširneje informiral o razmerah jugoslovanskih železničarjev.

(Pride še).

Domače vesti.

Ponesrečena italijanska dirka. V občini Sežani dovolilo včerajšnjo italijansko kolesarsko dirko med Opčinami in Sežano. To začetje je bilo opravičeno ne le radi razburljivih dogodkov zadnjih dni, ampak tudi zato, ker je bilo pričakovati, da bodo Italijanci skušali dati tej svoji dirki značaj italijanske demonstracije na slovenski zemlji. Kakor doznajemo pozno v noči, se je to tudi res godilo, a ni ostalo brez reakcije. Na potu med Sežano in Opčinami je prišlo do hudih spopadov med kolesarji-dirkači in Slovenci. Na spopadu je bilo baje več oseb poškodovanih. O srditosti spopada priča dejstvo, da so se kolesarji, ki so bili na potu v Sežano, vrnili na Opčine (mnogi s kolesi na ramah) in dirka je imela s tem svoj tragikomičen konec, ki je pokopal seveda tudi nameravano veselico na Opčinah.

Sedaj uvidi menda tudi c. k. okrajno glavarstvo v Sežani, kako neprevidno je bilo, da je ob takih razmerah, kakor sedaj vladajo v Primorju, dovolilo to izzivalno dirko.

Z Opčin pa smo prejeli o tej dirki sledeče poročilo: Danes so imeli Italijani od društva „Sempre avanti“ svojo dirko med Opčino in Sežano. Strah med njimi je bil velik, tako da so med dirko streljali celo z revolverji v zrak. Strah je bil tako velik da z vso njih energijo in streljanjem niso mogli končati dirke. Veselice po dirki sploh ni bilo, ker so vsi zbežali. Nesreč ni bilo, smrtno ranjenih tudi ne. Opraskanih pa je bilo nekoliko. Ali o tem sporoči že „Piccolo“ sam.

Gostilničarji Trsta in okolice. Vabi se tržaške in okoličanske gostilničarje na

shod, ki se bo vršil danes ob 3. uri pop. v ulici Chiozza v dvorani „Tersicore“.

II. veliki koncert „Čitalnice“ pri Sv. Jakobu, ki se je vršil včeraj popoldne pri Sv. Ivanu v „Narodnem domu“, je izpal v vsakem pogledu zelo povoljno; koncertne točke, izbrane od večje roke, proizvodi samih slovenskih glasbenikov — kar je posebno hvalevredno — so bile izvajane v občo zadovoljnost. Strokovna ocena sledi. — Posebno zabavo je nudila „Generalna vaja v kasarni“. Udeležba je bila dobra. „Čitalnica“ je lahko zadovoljna s svojim včerajšnjim vspehom: pokazala nam je, da je napravila zopet korak dalje. Vedno naprej in navzgor! — Ne more se govoriti o „Čitalnici“, ne da bi se omenjalo njenega pevovodje, gosp. Mirka. Le pod njegovo večšo roko se je mogla „Čitalnica“ dvigniti. Bodi mu včerajšnji vspeh v zadoščenje in čast!

Včeraj se je prvič predstavljala tudi Mirkova „Slovenska uvertura“ in to s presenetljivim vspehom. Gospodu Mirku je bil poklonjen lovorec venec s trakovi v narodnih barvah. Naj bi nam dal še večkrat priliko občudovati svoje skladbe!

Skupina proste luke NDO ima v ponedeljek dne 19. t. m. ob 8. uri zvečer vazen sestanek radi imenovanja enega odbornika k bližajočemu občnemu zboru NDO. Pridite vsi!

Telovadno društvo „Sokol“ v Trstu.

Drevi ob 9. uri v društvenih prostorih seja veselicega odseka. Ker je zimska sezona pred durmi in ker se gre za nujne stvari so naprošeni vsi bratje tega odseka, da se seje gotovo in polnoštevilno udeležijo. Na zdar!

Tržaška mala kronika.

Ranjeni kolesarji. Včeraj med italijansko kolesarsko dirko Opčina—Sežana so bili, bodisi zbog padca, bodisi vsed trčenja ranjeni (ali ne težko): Angel Fabrizio, 20 let star, uradnik, stanujoč v ulici Felice Venezian 18; Ivan Petronio, 18 let star, mesar, stanujoč v ulici Antonio Canova 16; Carlo Orello, 19 let star, stanujoč v ulici Madonnina 8 in Eugenio Farchi, 18 let star, agent, stanujoč v ulici Farneto 17. Vsi ti so se zatekli za pomoč na zdravniško postajo. Govorilo se je, da so to storili Slovenci, ali to absolutno ni res. Slovenci, ki imajo Italijane marsičesa naučiti, nočejo, da bi se masčevali za divjaštva, ki so jih zakrivali Italijani preminule nedelje.

Ker je izstopila iz tramvaja v teku. Sinoči ob pol 11. je 20 letna Valerija Fiorentin, stanujoča na Corsu 19, v ulici Economo hotela skočiti iz tramvaja, ki je bil v teku. Pri tem je padla in zadela z glavo na tlak. Zadobila je nevarno rano in si brčkone razbila črepinjo.

Potom zdravniške postaje je bila Fiorentinova spravljena v bolnišnico.

Z nožem ranil je včeraj jutro 23 letni Tulij Fait, stanujoč v ulici Madonnina, dalmatinskega gostilničarja Josipa Pavlo. ki ima gostilno v ulici Scalinata št. 2. Pavlo, ki ima nevarno ranjena pluća, je bil spravljen v bolnišnico.

Vesti iz Goriške.

Akad. fer. društvo „Adrija“ v Gorici si je na svojem rednem občnem zboru z dne 12. kimavca izvolilo sledeči odbor: predsednik: Slavko Fornazarič, jurist; podpredsednik: Artur Mrevlje, jurist; tajnik: Viktor Devetak, jurist; blagajnik: Ivan Mikluš, jurist; gospodar: Albin Pitamic, tehnik; namestnika: Josip Brajnik, tehnik in Mirko Strel, jurist; preglednika: Ciril Kraševac, jurist, in Franc Povšič, jurist.

Dve novi šoli. V Volčjemgradu in v Tomaževici pri Komnu je c. k. deželni šolski svet ustanovil enorazrednici. Izšolal je namreč iz komenske petrazrednice vasi Volčji grad, Tomaževica in Malidol ter ustanovil na Volčji gradu enorazrednico za to občino, v Tomaževici pa za Tomaževico-Malidol. S tem je bilo oddanih preko 160 otrok iz komenske šole tema enorazrednicama. Za Volčji grad je imenovan učitelj g. V. Terčon, učitelj v Orleku pri Sežani in za Tomaževico g. J. Macarol, učitelj v Nabrežini.

Na Volčjemgradu so najeli v neki hiši sobo, ki so jo preustrojili v šolsko sobo, ki pa ne bo zadostovala zakonitim določbam.

V Tomaževici so pa sezidali lepo hišico, ki popolnoma odgovarja zakonitim zahtevam in ustreza šolskim potrebam. — Tam se nahaja lepa, primerna in zračna šolska soba, primerno stranišče in neki postranski prostori za drva in pritekline. — Žal, da niso zidali tudi stanovanja za učitelja, kar bi bilo zelo umestno.

Dne 8. t. m. so blagoslovili novo šolo v Tomaževici. C. k. okrajni šolski svet je delegiral za vodstvo te slavnosti g. A. Le-bana, nadučitelja in predsednika krajnega šolskega sveta v Komnu. Ob 4. popoldne je izvršil blagoslovljenje komenski dekan g. Valentincič. Slovesnosti se je vdeležilo komensko učiteljstvo in corpore, udje krajnega šolskega sveta, župan komenski,

Najbolj varno naložen denar — je v slovenski — Mestni hranilnici ljubljanski

v lastni palači
v Prešernovih ulicah št. 3.
(prej Slonove ulice)

nasproti frančiškanskemu
kloštru.

Stanje hranilnih vlog nad 38 milijonov kron. — Rezervni zaklad nad 1 milijon kron

Za varnost denarja je porok zraven rezervnega zaklada mestna občina ljubljanska z vsem premoženjem in vso svojo davčno močjo. V to hranilnico vlagajo sodišča denar mladoletnih otrok in varovancev ter župnišča cerkveni denar.

Mestna hranilnica ljubljanska obrestuje hranilne vloge po 4 1/4% ter pripisuje nevzdignjene obresti vsakega pol leta h kapitalu.

Dne 1. in 16. vloženi denar se obrestuje takoj. Rentni davek od vložnih obresti plačuje hranilnica iz svojega in ga vlagatelj ne zaračuni.

Denar se lahko pošilja tudi po pošti. — Sprejemajo se tudi vložne knjižice drugih denarnih zavodov kot gotov denar, ne da bi se obrestovanje prenehalo.

Posoja se na zemljišča po 5% obresti in proti amortizovanju posojila po najmanj 1/4% na leto. Dolžnik more svoj dolg poplačati tudi poprej, ako jo hoče. — Posoja se tudi na menice in vrednostne papirje.

Mestna hranilnica ljubljanska izdaja lične

domače hranilnike.

Priporočamo jih zlasti staršem, da z njimi navajajo otroke k varčnosti. V podpiranje slovenskih trgovcev in obrtnikov upeljala je ta slovenska hranilnica tudi

kreditno društvo.

MESTNA HRANILNICA LJUBLJANSKA je v lastni palači v Prešernovi, prej Slonov (Elefantovi) ulici št. 3.

R. Gasperini, Trst

Telefon šte. 1974. SPEDITER Via Economo št. 10

Prevozno podjetje

o. kr. avstrijskih drž. železnice

Sprejme razcarinjanje kakoršnegasibodi blaga iz mitnic, dostavljanje na dom.

POŠILJATVE, POTEKA KOVČEGOV. NAJDOGOVORNEJŠE CENE.

Zastopstvo trdke „CEMENT“

Tovarna cementa „PORTLAND“ v Spljetu.

PRODAJA NA DROBNO

CENE BREZ KONKURENCE.

Civilna in vojaška krojaščina

FRANC NEDVED

Trst, ul. Belvedere 26 pritličje

izdeluje vsako naročilo po meri po dunajskem sistemu in modernem kroju. Zaloga angleškega in tuzemskega blaga in uniform za vojske, uradnike, polic. in fin. straže ter železničarje.

Cene zmerno.

Vinski trgovci in krčmarji

Pozor!

Kupujte kolinsko cikorijo!!!!

ANTON SKERL

mehanič, zapriseženi zvezence

TRST, Carlo Goldonijev trg šte. 11

Zastopnik tovarne koles in motokoles „Puch“

Reparacija in zaloga električnih svetilnikov, luči in prodaja gramofonov, sonofonov, in fonografov. Zaloga priprav za točiti pivo. Lestvica dolmarica za popraviljanje šiv. strojev, koles, motokoles itd.

Velika zaloga pripadkov po tovar. cenah.

TELEFON šte. 1794.

Sklačišče šivalnih strojev

Luigi Gramaccini

TRST, ulica Barriera vecchia št. 19.

Cene dogovorne. Plačilo na obroke

Sprejme se popraviljanje šivalnih strojev vsakega zistema. Prodaja igel, olja in aparatov.

Kupuje in prodaja že rabljene šivalne stroje.

Hočete se prepričati?

obiščite velika skladišča

Marije ud. Salarini

Ponte della Fabra 2 ul. Poste Nuove

(vokal Torrente) Alla città di Londra

Velik izbor izgotovljenih oblek za moške in dečke, kot tudi za otroke. Povrniki, močne jope, kakor tudi zašib. paletotov. Obleke za dom in delo. Delavske obleke, Tirolski jodeni. Nepremičljivi plašči (prišiti angleški). Specialiteta: blago tu- in inozemskih tovarov. Izgotovljajo se obleke po meri po najnovejši modi, točno, solidno in elegantno po nizkih cenah.

Velike nove prodajalnice pohištva in tapetarij

:: Paolo Gastwirth ::

TRST, ul. Stadlon št. 6 - Telefon 22-85 (hiša gledališča Fenice)

Dva oddelka: Fino pohištvo — Navadno pohištvo. Cene zmerno.

Bogata izbira izbora popolnih sob od 300 do 4000 kron. Jedilne sobe. Sprejemne in kladine dvorane v najnovejšem slogu. — SPECIJALITETA: Železno in medeno pohištvo

Bogata izbira vsakovrstnih stolic. — Popolne opreme in posamezni deli.

podžupana iz Tomaževice in Malegadola. — Sola je bila odlična z zelenjem in zastavami ter slavloliki.

Po blagoslovljenju je imel predsednik krajnega šolskega sveta g. Leban umesten govor.

Potem je govoril še g. dekan Valentinčič s cerkvenega stališča. Po slovesnosti je bil obed pri podžupanu g. Petelinu, kjer se je sešlo okoli 20 oseb. — G. Leban je napil slogi in delavnosti.

V 11. dan septembra se je pa vršila enaka slavnost na Volčjemgradu. Tudi tam je imel g. A. Leban kakor predsednik krajnega šolskega sveta primeren govor, kateremu je sledil govor g. Valentinčiča, komeškega dekana. K sklepu se je oglasil g. V. Metlikovec, ki se je zahvalil vsem honoracijam za prisotnost in šolskim oblastnikom za pridobljeno šolo.

Sledil je potem obed pri podžupanu g. Štolfa, kjer so se vršile razne napitnice. — Navzočih je bilo 24 oseb.

Toliko v Tomaževici-Malidol, kolikor tudi na Volčjemgradu se je pojavljalo veselje na pridobitvi šole in ob tej radosti je narod rajal in v veselju izkipela je marsikaka iskra beseda. Topiči so pokali pozno v noč in Krasu javili veselo novost — nove šole. Javljala se je hvaležnost onim, ki so pripomogli k temu, da se je šola ustanovila. Želimo obema šolama mnogo sreče, velikega uspeha in naprednosti. Naj bi iz teh dveh šol vzniknili možje, ki bi delovali v dobrobit naroda, čegar sinovi so pravi patrijotje. Narod brez šole, je narod brez bodočnosti. Zapomnimo si to dobro! Mi smo imeli do sedaj šolo v Komnu. — Iz te šole je že izšlo mnogo mož, ki so narodu na čast. Sedaj imamo šolo doma in upamo, da se število takih mož podvoji. — Iskreno pozdravljamo oba gospoda učitelja. — Rek sicer pravi: „Quem dii odere, paedagogum fecere“, a tega naj se ne strašita!

Sursum corda in Bog in sreča junaska!

Stat nominis umbra.

x **Krvava griža** razsaja med vojaštvom. Mnogo vojakov in častnikov leži bolnih, dasi vojaška oblast to prikriva. Mestni fizikat je pregledoval te dni vojašnice ter je nekako zanikal obstoj te epidemije v večjem obsegu. Na vsak način se priporoča zmernost pri zavzivanju sadja in vode.

x **Na občinskih volitvah v Dornbergu** je zmaga klerikalna stranka, ki je bila že dotlej na krmilu.

x **Povodom otvoritve mostu čez Sočo** pri St. Mavru se bo vršila tam 18. t. m. velika ljudska veselica z raznovrstnim vspešdom, vojaško godbo in plesom.

x **V Podgori** so skončale občinske volitve z zmago napredne stranke v vseh treh razredih.

x **Na drž. gimnaziji** je vlada kakor znano, končno vendarle dovolila laške in slovenske vspešnice. Dočim so vsprejeli Slovenci to vest z resničnim veseljem, so Lahi z vladino naredbo skrajno nezadovoljni; to pa le radi tega, ker Slovincem ne privoščajajo enakih pravic, kakoršnih bodo deležni oni sami. Mestni svet je v petek brzojavno urgiral pri ministerstvu privoljenje za otvoritev laškega zasebnega realnega gimnazija. Laško učiteljstvo je izdalo na stariše poziv, naj ne vpisujejo svojih otrok v nemško vladnico temveč v laške mestne šole.

Trgovci in obrtniki, inserirajte v časopisih! V tem času gospodarskega boja na Goriškem smo imeli večkrat priliko priti v stike z našim priprostim ljudstvom. Od tega in onega pa smo dobili vedno isti odgovor: „Hodimo v laške trgovine res, a to zato, ker sploh ne vemo, kje so naši slovenski trgovci....“

Iz manufakturne stroke je neka ženica poznala samo enega, izmed jestvinčarjev dva — iz vseh drugih ni vedela prav ničesar povedati. Ni čuda torej, če je ljudstvo dozdaj pohajalo laške prodajalne.

Ker smo že pri tem, naj omenimo, da je že lansko leto več goriških trgovcev sprožilo misel, da bi inserirali v „Edinosti“ v obliki cenčnih malih oglasov. Hotelo se je tistokrat nabrati večje število takih inseratov in jim določiti posebno rubriko v nedeljski izdaji pod naslovom „Inserati z Goriške“; končno pa se je skuhal ta in oni, in stvar je zaspala.

Ker smo te dni zopet čuli to željo, opozarjamo dotičnike, naj se obrnejo naravnost na „Inseratni oddelek“, ki jim gotovo pojde na roko v vsem.

Gospodarstvo.

II. poučni tečaj za kmetijsko zadrugništvo priredi „splošna zveza avstrijskih zadrug“ od začetka januarja do konca aprila l. 1911. Prijave za udeležbo je treba poslati do najkasneje konca oktobra t. l. na „splošno zvezo a. k. z.“ na Dunaj, I. Schullergasse 6. — Pripomniti je predizobrazbo in dozdajne službe, spricevala, reference itd.

Električna železnica Dunaj-Požun zagotovljena. Z Dunaja poročajo, da je električna železnica Dunaj-Požun zagotovljena. Mejni temeljni kamen polože na dan cesarjevega godu 4. oktobra.

— **C— Uvozna in izvozna trgovina avstro-ogrske monarhije meseca junija 1910.** Iz službenih poročil, ki jih objavlja ministerstvo za trgovino o zunanji trgovini

naše monarhije, se opazuje, da je izvoz gospodarskih pridelkov v mesecu juniju t. l. nasproti lanskemu letu v obče porasel.

Izvoz živine za delo in za klanje iznašal je 65.9 milijonov kron, a samo živina je bila vredna 33.2 milijonov kron. Uvoz omenjene živine je bil za 5.3 milijonov kron večji od izvoza. Volov za klanje se je izvozilo v juniju t. l. 4702 komadov, a lanskemu letu v istem času 4289 komadov. Od tega je izvoženo v Nemčijo 3093 komadov. Letošnjakov (voli stari eno leto) se je izvozilo junija t. l. samo 1008, nasproti 1276 kosov v lanskem letu! Izvoz letošnjakov je padel ne samo nasproti onemu mesecu junija l. l., ipak tudi v razmerju z drugimi meseci tega leta. Še več je padel izvoz ovac, ki je iznašal v mesecu juniju t. l. samo 3.857 komadov, a lanskemu letu se je izvozilo 43.908 kosov.

Srbsko rudarstvo se v zadnjih letih naglo dviga. Rudniki se odvarjajo na vseh straneh in tako imajo domači delavci — večinoma kmetje — lepega zaslužka. Sedaj se je osnovalo v Londonu s kapitalom 6,000.000 kron društvo, ki ima namen rudniško eksploatiranje mineralno vrlo bogate Srbije.

Društvo začne s svojim delom že to jesen.

— **C— Uvoz živine iz Hrvatske in Ogrske v Avstrijo meseca junija 1910.** Iz službenih statističnih podatkov, ki se objavljajo o trgovinskem prometu med Avstrijo in Ogrsko-Hrvatsko, povzemljemo, da je bil uvoz živine iz Hrvatske in Ogrske v Avstrijo meseca junija t. l. sledeči:

Rogate živine se je uvozilo 32.716 komadov v vrednosti K 6.940.334;

Ovac in konj se je uvozilo 8.963 komadov v vrednosti K 114.266;

prašičev se je uvozilo 55.443 komadov v vrednosti od K 6.915.904.

Letošnji uvoz živine iz Hrvatske in Ogrske v Avstrijo je nasproti lanskemu v istem mesecu narasel:

Pri rogati živine za 6.378 komadov v vrednosti od K 5.278.777;

pri prašičih je narasel za 17.448 komadov v vrednosti od K 5.278.777;

nasprotno je padel uvoz koz in ovac za 669 komadov.

Od rogate živine uvozilo se je največ volov za klanje in to: 7.098 komadov, od prašičev največ pitanih preko 220 kg in to: 33.658 komadov in nepitanih svinj (preko 10 do 60 kg) 21.361 komadov.

— **c — Nova tovarna sladkorja na Hrvatskem.** V Zagrebu se je ustanovil konsorcij, ki hoče postaviti drugo tovarno sladkorja na Hrvatskem. Potrebna glavica je že nabrana. Tovarna bi se imela zgraditi v Zagrebu ali Belovaru.

— **c — Zunanja trgovina Hrvatske in Ogrske.** V prvi polovici leta 1910 je iznašal uvoz na Hrvatsko in Ogrsko 853.5 milijonov kron, dočim je lanskemu letu v istem času iznašal 796.4 milijonov. Vrednost hrvatsko-ogrskega izvoza je bilo v tem času 7073 milijonov kron, nasproti oni lanskega leta v znesku 721.6 milijonov. Potemtakem pokazuje hrvatsko-ogrska trgovinska bilanca pasivo 146.2 milijonov kron. To je: za toliko milijonov se je na Hrvatsko-Ogrsko več uvozilo, a manj izvozilo.

— **c — Rešenje vprašanja draginje mesa.** Vprašanje glede uvoza argentinskega mesa v zmraznem stanju reši vlada še tekom tega meseca. Vlada se je prepričala, da bo meso iz Argentine prihajalo v monarhijo popolnoma dobro in zdravo. Po rešenju principijelnih vprašanj bo argentinsko meso najprej na Dunaju pripuščeno v podrobni trgovini.

Po izvestni poskušnji na Dunaju dovoli vlada porabo tega mesa tudi za nekatera mesta. V slučaju, da ta prizadevanja avstrijske vlade dovedejo do dobrega uspeha, se tudi ogersko-hrvatska vlada odloči in poprime tega sredstva, da uvede normalno stanje v deželo.

Pogled po svetu.

Iz nekdanje Angleške. Koliko časa je bilo treba, da je človeštvo došlo do sedanjega stališča napredka in kulture, nam dokazuje naslednji primer iz življenja danes velike, prosvitljene in bogate Angleške: do leta 1234. je spal angleški kralj na golih deskah, šele omenjenega leta je začel ležati na slamnici. Leta 1246. so bile skoro še vse hiše v Angleški krite s slamo. Leta 1300 na Angleškem še niso vedeli kaj je — peč. Ljudje so se greti z ogljem v zato pripravljenih posodah. Kočij in vozov še ni bilo. Gospoda je jezдила. Ves davek, ki ga je sprejela država leta 1350 je znašal 30 tisoč vreč volne. Do leta 1343. so si ženske pripenjale robce z lesenimi iglami. L. 1349 se je začel na Angleškem kovati prvi denar. Prve svilene nogavice pa je obula angleška kraljica l. 1547.

Zlato v morju. Neki ameriški časopis poroča: Francoz Alfonz Berget kateri je profesor na oceanografskem zavodu, je napravil poskuse z morsko vodo in je našel, da je v morju zelo veliko zlata. Analiza je pokazala, da je v vsaki toni morske vode okrog petdeset miligramov zlatega prahu.

Ako se pomisli, koliko je morja in če se povprečno izračuna, tedaj ima morje v sebi toliko zlata, da bi prišlo na vsakega človeka na zemlji 24 miligramov dolarjev.

Zaloga izgotovljenih obisk in
manifakturnega blaga

Al Mondo

Preseljena iz Barriere št. 33
v ul. Št. Jstria št. 8 (Sy. Jakob)

Velika taberna moških, deklet in otroških obisk. Zaloga blaga za obiske po meri. Scajous spodnje blado, nogovke, pletenine, ovratniki, apasatniki, ovratnice itd. itd. v bogati taberi.

Zaloga najboljših modrih, rumenih in belih jop za mehanike itd.

Specijaliteta: hlače za delavce. Vse po najzmernejših cenah.

-I- Giulio Reddersen -I-

TRST, ulica Giosuè Carducci št. 23

TELEFON št. 815

urgično orodje, ortopedični aparati, Model, umetne roke in noge, bergije, lili pasi, elastični pasi in nogovce, elektroterapične priprave, aparati za inhalacijo.

SKLADIŠČE potrebščin za kirurška zdraviljenja. Potrebščine iz gum, a in neoprednaga blaga.

Gen. in kr. priv.

Avstrijski kreditni zavod

za trgovino in obrt
(ustanovljen leta 1855). — (Glavnica in
reserve 185,000.000 kron).

Podružnica v TRSTU

Piazza Nuova št. 2 (lastno posloppje)

sprejme v svoje

jeklene varnostne celice

zdelane od svetovne trdnice Arnheim v Berlinu
sajamčene proti požaru in vlomu, pohrane
in upravljanje vrednot, kakor tudi samo pe-
hrano saprtih zavojev, ter dà v dotičnih jeklenih
celicah v najem

varnostne shrambice (safes) :

različnih velikosti, v katerih se lahko shranijo vred-
nostni papirji, listine, dragulji itd.
(Varnostne celice ne more nihče drugi odpreti
kakor stranke vzajemno z banko.)

Podružnica Kreditnega zavoda sprejema

hranilne vloge na knjižice

in jih obrestuje do nadaljnjega obvestila

po 3 1/2 %

Rentni davek plača direktno zavod.

Savi se tudi z vsemi bankovnimi posli, ter
zavarovanjem proti zgubam na žrebanju.

**Mlado in cvetoče,
zdravo in veselo**

nemore ostati nobeno dekle in no-
bena gospodinja, katera se mora
mučiti leta in leta v kuhinji in v gos-
podinjstvu pri pranju in umivanju
s slabim milom. — Pri porabi

Schicht = svega
mila

se varuje roke in doseže hitro,
brez truda in napora snežno belo
perilo.

Svoji k svojim! Odlikov. krojačnica Svoji k svojim!

Av gust Stular

TRST - Via delle Poste št. 12, I. nad. - TRST
(ZRAVEN GLAVNE POŠTE)

IZVRŠUJE VSAKOVRSNE OBLEKE

najnovije mode (od 50 K naprej)

in vsakov. uniforme. - Naročbe se izvršijo točno. - Delo solidno.

Nadalje je 16 milijonov srebra. Največ pa premore morska voda soli, namreč petnajst gramov v funtu vode. Če bi torej kdo iz našel ceno pridobivanje zlata iz morja, bi bil kmalu bogat.

Nov bolgarski list v Makedoniji. Iz Sofije poročajo, da prične v kratkem izhajati v Solunu nov bolgarski list „Pošta“, ki bo zelo oportunističen nasproti turški vladi. List bo izhajal vsak dan in se bo bavil z vsemi vprašanji Bolgarov v Makedoniji.

Listina o razdejanju Jeruzalema. V Gornjem Egiptu se je baje našla latinska listina, obsegajoča petdeset vrst, v kateri je na kratko opisano obleganje Jeruzalema leta 69—70 po Kr. To bi bila potem prva verodostojna listina o zgodovini razdejanja Jeruzalema.

Aretirani ruski bankir. Iz Petrograda: Znan ruski bankir Miljenko, ki se je iz Odesse preselil v Moskvo in odprl tamkaj veliko banko, je bil aretiran. Dokazalo se mu je, da je sistematično goljufal banke, s katerimi je bil v poslovnih zvezah kakor tudi svoje klijente.

Darovi srbskega prestonaslednika na Cetinju. Srbski prestonaslednik Aleksander je daroval povodom svojega bivanja na Cetinju tamošnjim siromakom 3000 dinarjev, uslužbencem črnogorskega dvora pa 2000 dinarjev.

Črnogorska krona. Kraljevska krona za črnogorskega kneza je izdelana v Moskvi ter je iz suhega zlata, nasuta z dragim kamenjem. Troške sta plačala ruski car Nikolaj in italijanska kraljica Helena. Krona srbskega kralja Petra je iz samega železa, ali iz onega Karagorgjevega topa, ki je prvi naznanil Srbiji svobodo.

Nagrada za najlažji motor. Iz Pariza: Člen pariškega mestnega sveta Duasse je priobčil nekemu častnikarskemu poročevalcu, da razpiše teh dni nagrado 100.000 frankov za najlažji in najodporniji motor. Danes, ko je za zrakoplovstvo že davno rešeno vprašanje, da morejo telesa težja od zraka letati po zraku, je še glavno vprašanje motorja. Nagrada bo razpisana samo za francoske motorje.

Ribarstvo v Bosni in Hercegovini. Deželno-erarični zavod za ribarstvo na Vrelo Bosne je letos razposlal za razne reke in potoke blizu pol milijona postrvi in zlatice.

Promocija dveh sester. Gospici Ada in Anica Netoliczka, hčerki namestniškega podpredsednika v Gradcu Eugena Netoliczka sta bili v četrtek na graškem vseučilišču promovirani doktorjem filozofije.

Zakladi na morskem dnu. V prvih letih minolega stoletja se je ob holandski obali blizu nekega otoka razbila angleška vojna ladija „Lutine“, na kateri se je nahajala svota 1.200.000 ster. lir (okolo 30 mil. kron). Ladija se je čim dalje bolj pogrezala v pesek, ki jo je konečno zakril popolnoma. Napravili so razne poskuse, da bi dvignili dragocen tovor, ali dela so bili v globočini 30 metrov zelo težavna, dokler se ni sredi minolega stoletja osnovalo društvo, ki je pričelo delovati s primernimi aparati in stroji, in tekom časa so res spravili na dan kakih 100.000 ster. lir, večinoma srebrnega denarja. Tedaj so ustanovili poseben urad, ki je točno kontroliral spremembe na morskem dnu, vodil dela potapljačev in od časa do časa poročal o vspehu istih. Ker se je ladija čimdalje bolj pogrezala v pesek, niso stroški več pokrivali pridobivanja in koncem sedemdesetih let so izostala vsa poročila, a potem so tudi vstavlili vsa nadaljna dela. Sedaj pa hočejo zopet poskusiti, da dvignejo zaklad in sicer je to naloge prevzela National Salvage Association, katere družba je bila ustanovljena v svrhu, da dviga iz morja zaklade na ladjah, ki so se potopile ob južnoafriški obali. Kakor je predsednik družbe te dni na shodu delničarjev poročal, je ta družba pod zelo ugodnimi pogoji nakupila aparate in stroje prejšnje družbe (New Lutine Company) in je stopila v dogovor z nizozemsko vlado. Potopljeno ladijo „Lutine“ bodo skušali z novimi, močnejšimi stroji osvoboditi peska in potem dvigniti zaklade, ki se nahajajo še v ladji.

Osveta zapuščenega ljubimca. — Iz Budimpešte: V občini Nagyut je živel težak Subić z neko delavko Vuk v divjem zakonu. Ona ga je mej tem ostavila. Subić je v ponedeljek čakal na dekle, ko se je vračalo z dela, ranil jo je z nožem, vrgel na tla, poklenil jej na prsi in jej odrezal glavo v očigled mnogo ljudi, ki se niso upali bliže. Potem se je Subić sam prijavil sodišču.

Ženska — ministerski svetnik na Španskem. Na Španskem so poklicali v ministersko službo grofico Emilio Pardo Bazzen, ki si je pridobila za povzdigo socialnega stanja izredno velike zasluge.

MALI OGLASI

MALI OGLASI se računajo po 4 slo. besedo. Masno tiskane besede se računajo enkrat več. Najmanjša pristojbina stane 40 slo. tisk. Plača se takoj lns. oddelku.

Zaloga vina (vinotoč) se radi prevzeta druge trgovine proda. Via Mazzoni 4. 1536

Takoj se sprejme poštno sluzkinjo. Via del'Industria 56, II. 1521

Pri sv. Ivanu na 1157 št. ponuja spretna šipkarica v kačanju idrijskih šipek 50 vinarjev na uro — Tam so tudi na prodaj lepe šipe lastnega izdelka. 1531

Ubiralec in popravitelj glasovirjev se priporoča slavnemu občinstvu Andreja Pečar, ulica Dante Alighieri št. 3, II. n. 1522

Takoj se sprejme praktično prodajalco za tobakarno, zmožno italijanskega in slovenskega jezika. Prednost imajo one, ki položijo kavecijo. Na-lov pove Edinosti. 1523

Izvežbanega slovenskega stenografa sprejmemo takoj. Ponudbe s popisom dosedanjega delovanja in eventualnimi spricvali ter zahtevki na naslov: „Trst, pošta VII., predalo 55“. 1525

V najem se odda hiša pri Lovcu z osmimi prostori 60.0 klafurov zemlje s cepljenimi trtami. Pridela se tudi 200 centov sena za 600 kron. Naslov pove lns. odd. Edinosti. 1526

Javni ples priredijo mladeniči v Štorjah v nedeljo dne 25. septembra v prostorih pri gosp. Andreju Dolganu. 1506

Šolske potreščine, peresa, ročnike, pisane, peresnike, nahrbtnice in ročne torbe se dobijo izbirni pri Rudolfa Može, via Scalinata št. 1. 1533

Trgovski pomočnik išče s užbo v kaki trgovini. Govori dobro slovensko, nemško in deloma italijansko. Ponudbe pod „500“ posle restante, Ajdovščina. 1528

Godbeno društvo „Lira“ v sv. Križu pri Trstu, priredi druktveni ples jutri v nedeljo dne 18. t. m. v dvorani g. Meganja. 1529

Odda se svitla sobica za K 12 mesečno pri slovenski družini. Ulica Farneto št. 49 II. n., vrata 7. 1534

Deklica ki je dovršila 9 razredov mestne šole z dobrim spricvalom, zmožna nemščine, italijanske in slovenske ter stenografije in strojepisja, bi rada stopila kakor začelnica v kako pisarno večje trgovine. Več pove lns. odd. Edinosti. 1533

Sokolska obleka (srednja velikost) polnoma nova, se takoj proda. Naslov v Gorenjčevi knjigarni v Barkovljah. 2000

Mlada babica z dežele, katere je že eno leto prakticirala išče službe pri kaki stari babici v Trstu kot pomagalka. Pisemne ponudbe z pogoj pod „MLADA BABICA“ na Inzeratni oddelk Edinosti. 1417

Josip Črnigoj
priporoča slav. občinstvo svojo
pekarno in sladčičarno
Ulica Ferriera 37 vogal ul. Conti.

ALEKS. FRANC MAYER - TRST
žgalnica kave
TELEFON 1743.
Najboljši vir za dobivanje pešene kave.

AGRO - MERKUR
Trst, ul. Stadion št. 4
Centrala v Ljubljani — dobavlja — Centrala v Ljubljani
kolonijalno in špecerijsko blago
umetna gnojila (tomasovo žlindro), superfosfat, kalijevo sol, kajnit, solitar itd. itd.
Kupuje in prodaja deželne pridelke
vina, semena, sir, maslo, kuhano in sirovo, olja itd.
Obračajte se na nas! Zahtevajte naša pravila!

NOVO POGREBNO PODJETJE H. Stobie! in drug
se je preselilo na
Corso 49 (Piazza Goldoni) Tel. 140
z bogate opremo za vsakovrstni pogreb. in prodajalnice mrtvaških predmetov in vaskovratnih vencev iz umetnih cvetic perle, porcelana. — Velika zaloga voščenic sv. svet
Prodaja na deželo in drobno.

Zaloga jesih, olja mila in sveč
Karl Silvestri
ul. Barriera vecchia 41.
Blago prve vrste
po zmernih cenah.
Postrežba na dom. TEL. 17-35.

OTTO LAUPRECHT
konces. zobni tehnik
nemški zobni zdravnik
je premedil svoj zobni ambulatorij
v ul. S. Nicolò 7 (Dreherj. hiša) Trst
Dvigalnik za vse klijente. Telefon 104.

ZALOGA PIVA
STEINFELD
iz tovarne
Bratov Reininghaus
in iz meščanske tovarne
„Pilsner Urquell“
v Plznu
v sodčkah kakor tudi v buteljkah.

ANTONIO DEJAK, junior
TRST, via degli Artisti 9 in 10.
TELEFON 505.
Slovinci! Slovani! Poslužujte se vsi edine slovenske
urarne in zlatarne
v Trstu, Via del Rivo 26.
Vsako popravo jamo se za 2 leti, istotako tudi vsako naročnino.
Prihaja tudi na dom. Svoji k svojim!
Udani Alojzij Povh.

„PRI STARI BRESKVI“ v ulici Belvedere šte. 17 se toči izvrstno pivo in vino.
Oglase treba naslovijati na Inzeratni oddelk „Edinosti“

Odhajanje in prihajanje vlakov
od 1. maja naprej.
Časi za prihod, odzroma odhod so naznanjeni po srednjem evropskem času.

C. kr. državna železnica.

Odhod iz Trsta (Campo Marzio)

5.10 0 Herpelje—(Rovinj)—Pula.
5.50 0 do Gorice (in Ajdovščine).
6.05 0 do Poreča in medpostaje.
7.30 0 Gorica—(Ajdovščina)—Jesenice—Beljak—Celovec—Linec—Praga—Draždane—Berlin.

7.34 0 Herpelje—Divača—Dunaj.
8.48 0 Herpelje—Pula.
8.55 0 Gorica—Jesenice—Celovec—Dunaj.
9.27 0 Le do Buj (in medpostaje).

1.00 0 Gorica—(Ajdovščina)—Jesenice—Celovec.
3.25 0 Koper—Buje—Poreč.
3.40 0 Gorica—Jesenice—Beljak—Celovec.
4.45 0 Herpelje (Divača—Dunaj) (Rovinj) Pula.

5.— 0 Gorica—Trbiž—Beljak—Celovec—Dunaj.
6.54 0 Opčine—Gorica (Ajdovščina).
7.00 0 Le do Buj (in medpostaje).

8.23 0 Herpelje—(Divača—Dunaj)—Pula.
8.55 0 Gorica—Jesenice—Beljak—Celovec—Linec—Praga—Dunaj—Monakovo—Draždane—Berlin.

10.35 0 Gorica—Jesenice—Beljak—Inomost—Monakovo.

OB NEDELJAH IN PRAZNIKI:

2.15 0 Boršt—Herpelje—Divača.
2.27 0 Gorica (in medpostaje).
5.14 0 do Izole in medpostaj.

Prihod v Trst.

5.45 0 Iz Dunaja, Solnograda, Celovca, Monakova, Inomosta, Bolcana, Beljaka Ljubljane, Jesenic, Gorice.
7.10 0 Iz Dunaja (čez Divačo—Herpelj).
7.27 0 Iz Gorice (Ajdovščine).

8.05 0 Iz Buj (in medpostaj).
8.40 0 Iz Berlina, Draždan, Prage, Linca, Dunaja, Celovca, Beljaka, Jesenic, Gorice, (in Ajdovščine).

9.39 0 Iz Pula (iz Rovinja).

10.18 0 Iz Jesenic, Gorice in medpostaj.

11.17 0 Iz Dunaja (Ljubljane) Gorice in medpostaj.

12.50 0 Iz Poreča in medpostaj.

2.08 0 Iz Celovca, Trbiža, Ljubljane, Gorice, (Ajdovščine) Berlina, Draždan, Prage, Dunaja.

3.36 0 Iz Pule, Herpelj in medpostaj.

4.27 0 Iz Buj in medpostaj.

6.45 0 Iz Dunaja, Celovca, Gorice.

6.50 0 Iz Pule (iz Rovinja) Divače, Herpelj.

7.58 0 Iz Berlina, Draždan, Prage, Linca, Dunaja, Celovca, Inomosta, Beljaka, Jesenic, Gorice (Ajdovščine).

9.34 0 Iz Poreča in medpostaj.

10.22 0 Iz Pule (Rovinja) Dunaja (čez Divačo).

11.10 0 Iz Dunaja, Celovca, Beljaka, Gorice.

OB NEDELJAH IN PRAZNIKI:

9.40 0 Iz Divače Herpelj in medpostaj.

9.55 0 Iz Gorice in medpostaj.

10.16 0 Iz Izole in medpostaj.

OPAZKE: Podčrtane številke značijo popoldne.

0 (osebni vlak) B (brzovlak) M (mešani vlak)

Južna železnica.

Odhod iz Trsta (Piazza della Stazione)

5.48 0 preko Červinjana v Benetke, Rim, Milano Videm, Pontebo, Čedad in B do Kormina (Cormons) preko Nabrežine.
6.20 0 do Gorice preko Nabrežine.

7.55 0 v Ljubljano, Dunaj, Reko, Zagreb, Budimpešto.

8.25 0 preko Nabrežine v Kormina, Videm, Milano Rim.

9.00 0 preko Kormina v Videm in dalje in O preko Tržica v Červinjana.

9.55 0 v Ljubljano, Dunaj, Zagreb, Budimpešto.

12.10 0 v Kormina in Videm.

12.40 0 preko Červinjana v Benetke—Milano.

1.45 0 v Ljubljano, Celje, (Zagreb).

4.10 0 v Kormina (se zvezo v Ajdovščino) Videm Milano itd.

6.00 0 v Ljubljano, Dunaj, Reko.

6.35 0 v Ljubljano, Dunaj, Ostende, Reko.

6.50 0 preko Červinjana v Benetke, Milano, Rim preko Kormina in Videm.

8.00 0 v Kormina in Italijo.

8.30 0 v Ljubljano, Dunaj, Zagreb, Budimpešto.

9.15 0 v Kormina (se zvezo v Červinjana).

11.30 0 v Ljubljano, Dunaj, Zagreb, Budimpešto.

OB NEDELJAH IN PRAZNIKI:

2.45 0 do Kormina in mejpostaj.

3.55 0 do Nabrežine in mejpostaj.

Prihod v Trst.

6.15 0 o z Dunaja, Budimpešto.

6.30 0 z Dunaja, Ljubljane, Ostende in Londona.

7.42 0 iz Kormina in Červinjana preko Bivia.

8.53 0 iz Italije preko Kormina in Nabrežine.

9.25 0 z Dunaja, Ljubljane, Zagreba, Budimpešto in Reke.

10.25 0 z Dunaja, Ljubljane in Reke.

10.40 0 iz Kormina preko Bivia in B iz Italije preko Červinjana.

11.30 0 iz Italije preko Kormina in Nabrežine.

2.05 0 iz Celja in B iz Ljubljane, Zagreba, Reke.

2.20 0 iz Italije preko Červinjana in Bivia.

4.30 0 iz Vidma, preko Kormina in Bivia.

5.35 0 z Dunaja, Budimpešto, Reke, Zagreba.

7.07 0 iz Italije preko Červinjana in Nabrežine.

7.46 0 iz Italije preko Kormina in Nabrežine.

8.35 0 iz Italije preko Kormina in Nabrežine.

9.05 0 z Dunaja in Budimpešto.

11.00 0 Vidma preko Kormina in Bivia in iz Italije preko Červinjana.

OB NEDELJAH IN PRAZNIKI:

0.35 0 iz Nabrežine in mejpostaj.

11.50 0 iz Kormina in mejpostaj.

OPAZKE: Masne številke značijo popoldne.

0 — osebni vlak; B — brzovlak.